

Név:

Aláírás:

1a. ((2+3)+(1+4) pont)

$f(x) = \begin{cases} 1, & \text{ha } -1 \leq x \leq 0 \\ 1-x, & \text{ha } 0 \leq x \leq 1 \end{cases}$ Forgasd meg f -t az x -tengely körül! Számítsd ki a kapott forgástest terfogatot és felületet!

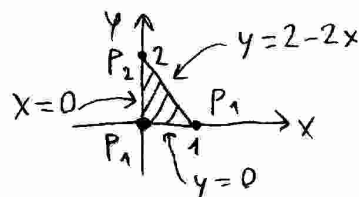
$$\begin{aligned} \text{Terfogat} &= \pi \int_{-1}^1 f^2(x) dx = \pi \left(\int_{-1}^0 1^2 dx + \int_0^1 (1-x)^2 dx \right) = \pi \left([x]_{-1}^0 + \left[\frac{(1-x)^3}{3 \cdot (-1)} \right]_0^1 \right) = \\ &= \pi \left((0 - (-1)) + \left(0 - \frac{1^3}{-3} \right) \right) = \pi \left(1 + \frac{1}{3} \right) = \frac{4}{3} \pi \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Felület} &= 2\pi \int_{-1}^1 f(x) \sqrt{1+(f'(x))^2} dx = 2\pi \left(\int_{-1}^0 1 \cdot \sqrt{1+0^2} dx + \int_0^1 (1-x) \sqrt{1+(-1)^2} dx \right) = \\ &= 2\pi \left([x]_{-1}^0 + \left[\frac{(1-x)^2}{2 \cdot (-1)} \cdot \sqrt{2} \right]_0^1 \right) = 2\pi \left((0 - (-1)) + \left(0 - \frac{\sqrt{2} \cdot 1^2}{-2} \right) \right) = \\ &= 2\pi \left(1 + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \pi \left(2 + \sqrt{2} \right) \end{aligned}$$

1b. Egy T háromszög csúcspontjai legyenek az $P_1(0,0)$, $P_2(0,2)$, $P_3(1,0)$ pontok. Add meg a T tartományt egyenlőtlenségek segítségével! Számítsd ki, hogy mennyi

$$\iint_T x-y dA!$$

$$T = \{(x,y); x \geq 0, y \geq 0, y \leq 2-2x\}$$

$$\begin{aligned} \iint_T x-y dA &= \int_{x=0}^1 \left(\int_{y=0}^{2-2x} x-y dy \right) dx = \\ &= \int_{x=0}^1 \left[xy - \frac{y^2}{2} \right]_{y=0}^{2-2x} dx = \int_{x=0}^1 \left(x(2-2x) - \frac{(2-2x)^2}{2} \right) dx = \\ &= \int_{x=0}^1 (-4x^2 + 6x - 2) dx = \left[-\frac{4}{3}x^3 + 6 \cdot \frac{x^2}{2} - 2x \right]_0^1 = \\ &= -\frac{4}{3} + 3 - 2 = -\frac{1}{3} \end{aligned}$$

2.((3+2)+(1+1+3) pont)

a) Oldd meg az $y'' - 4y = 4$, $y(0) = 6$, $y'(0) = 4$ DE-t!

Az egyenlet általános megoldása:

$$\textcircled{1} \quad \lambda^2 - 4 = 0 \rightarrow \lambda_1 = 2, \lambda_2 = -2 \textcircled{1}$$

$$y_{\text{alt}} = C_1 e^{2x} + C_2 e^{-2x} \textcircled{1}$$

$$y'_{\text{alt}} = 2C_1 e^{2x} - 2C_2 e^{-2x}$$

Az egyenlet partikularis megoldása:

$$\left. \begin{aligned} y(0) = 6 &\rightarrow C_1 + C_2 = 6 \textcircled{1} \\ y'(0) = 4 &\rightarrow 2C_1 - 2C_2 = 4 \end{aligned} \right\} \rightarrow C_1 = 4, C_2 = 2$$

$$y_{\text{part}} = 4 e^{2x} + 2 e^{-2x} \textcircled{1}$$

b) Legyen $y' = -9 + y^2$.

Keress meg a DE fixpontjait!

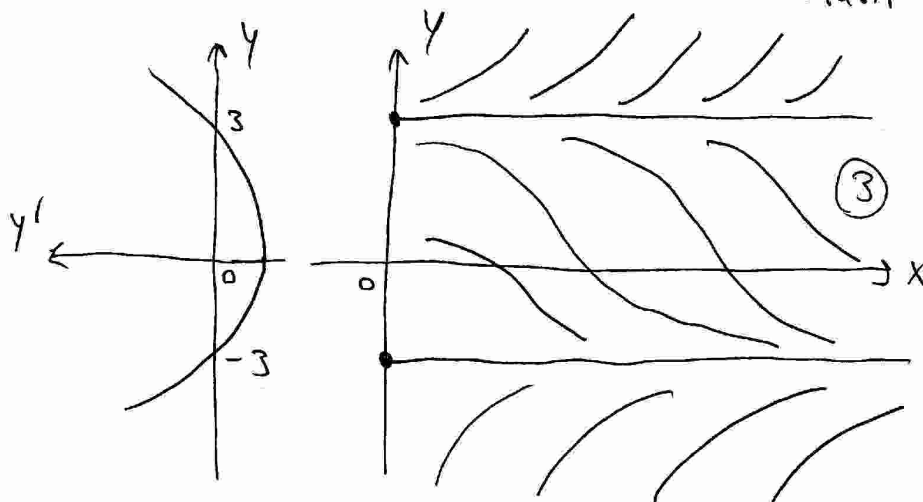
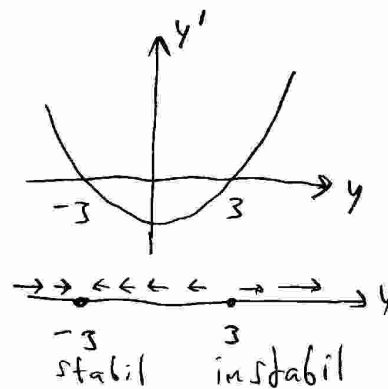
$$-9 + y^2 = 0 \rightarrow y_1 = 3 \textcircled{1}, y_2 = -3$$

Vizsgald meg azok stabilitását!

$3 = y_1$: instabil

$-3 = y_2$: stabil $\textcircled{1}$

Rajzold le a DE megoldássereget!

3. (2+3+2+3 pont)

$$\frac{d}{dx} \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix} = A \begin{pmatrix} y_1 \\ y_2 \end{pmatrix}, \quad A = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}.$$

A sajátértékei:

$$0 = \begin{vmatrix} 4-\lambda & 0 \\ 1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = (4-\lambda)(2-\lambda) - 0 \cdot 1 \rightarrow \lambda_1 = 4, \lambda_2 = 2 \quad \textcircled{1}$$

A sajátvektorai:

$$\lambda_1 = 4 \quad \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = 4 \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \quad \textcircled{1} \quad \left| \quad \lambda_2 = 2 \quad \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} u \\ v \end{pmatrix} \right.$$
$$\left. \begin{array}{l} 4u = 4u \\ u + 2v = 4v \end{array} \right\} u = 2v \quad \left| \quad \begin{array}{l} 4u = 2u \\ u + 2v = 2v \end{array} \right\} u = 0$$
$$\bar{v}_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \textcircled{2} \quad \bar{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

A DE általános megoldása:

$$\bar{y}_{\text{alt}} = C_1 e^{4x} \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} + C_2 e^{2x} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \textcircled{2}$$

Legyen $\begin{pmatrix} y_1(0) \\ y_2(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$

Ekkor a DE partikularis megoldása:

$$C_1 \cdot 1 \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} + C_2 \cdot 1 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} \quad \textcircled{1}$$

$$e^{4 \cdot 0} \begin{pmatrix} 2C_1 \\ C_1 + C_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{array}{l} C_1 = 1 \\ C_2 = 2 \end{array} \quad \textcircled{1}$$

$$y_{\text{part}} = e^{4x} \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} + 2 \cdot e^{2x} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \textcircled{1}$$

4a. Írd fel az $f(x, y) = e^{x+y+y^2}$ másodrendű T_2 Taylor polinomját a $(0, 0)$ pont körül!
 ((2+2+2)+(2+2) pont)

f első és másodrendű deriváltjai:

$$f'_x = e^{x+y+y^2} \quad (1) \quad f''_{yy} = e^{x+y+y^2} (1+2y)^2 + e^{x+y+y^2} \cdot 2$$

$$f'_y = e^{x+y+y^2} \cdot (1+2y) \quad (1) \quad \uparrow$$

$$f''_{xx} = e^{x+y+y^2} \quad (x+y+y^2)'_y \quad (1+2y)'_y$$

$$f''_{xy} = e^{x+y+y^2} \cdot (1+2y)$$

Ezek értékei a $(0, 0)$ pontban:

$$f'(0, 0) = 1 \quad f''_{xx}(0, 0) = 1 \quad f''_{yy}(0, 0) = 3 \quad f(0, 0) = 1$$

$$f'_y(0, 0) = 1 \quad f''_{xy}(0, 0) = 1 \quad (2)$$

$$T_2: 1 + (1, 1) \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} + \frac{1}{2} (x \ y) \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} =$$

$$= 1 + x + y + \frac{1}{2} x^2 + xy + \frac{3}{2} y^2 \quad (2)$$

4b. Számítsd ki a következő integrálokat:

$$\int x \cos(3x) dx = \left| \begin{array}{l} f' = \cos(3x) \quad g = x \\ f = \frac{\sin(3x)}{3} \quad g' = 1 \end{array} \right| = \frac{\sin(3x)}{3} x - \int \frac{\sin(3x)}{3} \cdot 1 dx =$$

$$= \frac{\sin(3x)}{3} x - \left(\frac{-\cos(3x)}{3 \cdot 3} \right) + C = \frac{\sin(3x)}{3} x + \frac{\cos(3x)}{9} + C \quad (1)$$

$$\int x^2 \cos(3x^3) dx = \frac{1}{9} \int \cos(3x^3) \cdot \underbrace{9x^2}_{(3x^3)'} dx = \frac{1}{9} \sin(3x^3) + C \quad (2)$$

mivel $\int \cos x dx = \sin x + C$